

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 14. Nota V. Antiquitas Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

nobis hinc Pseudopropheta sis. De Catholica verò Ecclesia id certum est ex Daniele, c. 9. Act. 5. Matth. 24. & 28. Ephes. 4. Joan. 14. Et verò quomodo eadem hæresis vestra ad finem mundi durabit constans, quæ Augustanam Confessionem octies aut novies jam mutavit, & in tot sectas divisa est? Citiùs omnia Westfalix horologia convenient, quàm vestra Lutherana fides. Cæterùm de Ecclesiæ duratione, vide Bellarm. lib. 3. de Eccles. c. 6. Refert enim jam à tempore Apostolorum CC. hæresum numerum, quarum pauca tantùm ex Arianis, Nestorianis & Eutychianis reliquæ supersunt, cæteræ evanescere; tametsi multæ ex his multos Episcopos, multas Ecclesias, multos Imperatores & Reges patronos habuerint, innumerabiles etiam libros scripserint, qui cum ipsis hæreticis interiêre. Idem vestræ hæresi verisimilius fatum imminet. Quare ex consilio D. Hieronymi adversus Luciferianos: *In ea Ecclesia permanendum, quæ ab Apostolis fundata, usq; ad diem hanc perdurat*, quam Catholicum nomen nobis hic monstrat.

CAPVT XIV.

Nota V. Antiquitas Ecclesie.

Quemadmodum Novitas nota est hæresis, inde enim ab αἰρέσις hæresis, quod nova sibi dogmata eligat; ita *Antiquitas* Nota est Catholicæ Ecclesiæ, & proprietas Catholico nomine significata. Vti id supra Vincentius Lerinensis tradidit: *Antiquitatem* deinde, inquit, *sequemur, si ab his nullatenus recedamus sensibus, quos sanctos Majores ac Patres nostros celebrasse manifestum est.*

Constat id primùm ex Scriptura, quæ id ipsum in veteri Lege præscripsit. Jerem. 6. *State super vias, & videte, & interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona.* Proverb. 22. *Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt Patres tui.* Ecclesiast. c. 8. *Non te pratereat narratio seniorum, ipsi enim didicerunt à Patribus.* Deuter. 32. *Memento dierum anti-*

N 3

quorum,

quorum, & cogita generationes singulas: interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi; majores tuos, & dicent tibi. Idem in nova Lege habes. Rom. 1. Galat. 1. 1. Timoth. 6. 2. ad Timoth. 4. 2. Petri 3. 1. Joan. 2. Judæ v. 18. Quibus præter Scripturam verbum traditum & à majoribus acceptum commendatur, ne ex Scriptura sola nobis omnia promittant hæretici: quando in lege naturæ & prima illa fidelium Ecclesia, antequàm Moyses primò verbum Dei scriberet, per bis mille annos solo verbo tradito, colloquijs divinis, & inspiratione regebatur.

II. Id evidens est ex Concilijs: ac primò Oecumenico Nicæno Concilio, cui Constantinus M. Imperator præsens interfuit, in quo primùm inter Patres acturos contra Arii hæresin convēnit: *Ne quid ab eo quod traditum esset, innovaretur, sed in omnibus servaretur Antiquitas.* Hinc illa formula in omnibus: *Ad istum modum credit Ecclesia Catholica,* tanquam non tam suo, quàm antiquorum Patrum consensu hæc defini- rentur. Quà super re Sozomenus lib. 1. c. 18. Idac. c. 16. Baron. & Spond. ad annum 325. Ad hunc modum Concilia Oecumenica cum Tridentino simul se ad Traditionem Patrum ac Majorum, in omnibus referunt. Longum foret ire per singula. Ac licet ex omnium Catholicarum Ecclesiarum antiquitate hæc petantur, tum ex nulla certius quàm ex Romana & Apostolica sede asseruntur, in qua perpetua Pontificum successio & Petri auctoritas eminet, ideoque in Sede Apostolica fidelissimum semper custodem omnium Traditionum agnovēre Patres, ad eamque provocarunt. Quemadmodum etiam Concilium Francofurtense ad Apostolicam hanc auctoritatem statim Canone 1. se refert, & ipse Carolus M. ut pòst referam, in omnibus fidei controversijs se suosque ad Apottolicam Sedem remittit.

III. Id planum est ex Patribus hæresi novitatem exprobrantibus. Tertullianus lib. 1. de præscript. *Qui estis vos, unde, & quando venistis? ubi tam diu latuistis?* Optatus Milevit. lib. 2. contra Parmenionem: *Vestra Cathedra originem ostendite, qui vobis vultis sanctam Ecclesiam vendicare.* Hilarius lib. 6. de Trinit. *Tardè mihi hos piissimos doctores ætas nunc hujus sæculi protulit, serò hos habuit fides, quàm tu erudisti, magistros, inauditis ego his omnibus, credidi.* Hieron. ad Pam. & Occan. *Quisquis es assertor novorum dogmatum, queso te, ut parcas Romanis auribus, parcas fidei, quæ Apostolico ore laudata est, cur post quadringentos an-*

nos docere nos niteris, quod ante nescivimus? usque in hanc diem sine vestra doctrina Christianus mundus non fuit? Itane etiam post mille annos à Gregorio M. aut Carolo M. sine Lutheri aut Calvinii doctrina Christianus mundus non fuit? ô dementiam hæresis vestræ! Imò idem Hieron. contra Luciferianos: *Ex hoc ipso, quod posterius instituti sint, eos se esse indicant, quos futuros Apostolus pronuntiavit.* At non unus Apostolus Petrus Epist. 2. c. 2. *Fuerunt verò & Pseudopropheta in populo, sicut & in vobiserunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis, &c. Et multi sequentur eorum luxurias:* (Qualis illa carnalis Lutheri vita fuit) sed & ceteri Apostoli: Matth. c. 24. Paul. ad Tim. 1. c. 14. 2. ad Timoth. c. 3. Judas in Epistola, id pronuntiarunt. Ita hæreses semper posteriores antiquitate Ecclesiæ: nempe ut triticum prius seminari docuit Christus, cui diabolus illa hæresum superfeminat Zizania. Cæteris in hanc rem prætermisissis, præclare Gelasius Papa ad Episcopos Dardaniæ: *Apud nos inconcussis radicibus vivit Antiquitas, cui decreta Patrum sanxere reverentiam.* Et quid aliud Patres in Concilio Francofurtensi egerunt? quàm ut Elipandi hæresin ex Scriptura & SS. Patrum testimonijs refellerent, in erudita illa Synodica epistola ad Præsules Hispaniæ, quâ plus sapientiæ ac doctrinæ continetur, quàm ex omni vestra hæresi extundi possit. Ac legenti mihi epistolam illam Apostolicam, nihil magis mirari subijt, quàm ejus ætatis Theologiæ scientiam & hæreticorum insectationem, quod à Patrum & Majorum via deflecerent. Vestræ hæreses illis Episcopis & Patribus monstra fuissent, præsertim si Decreta quoque morum & Canones pro disciplina Ecclesiæ perlegas; ac tametsi Conringius, qui acta Conciliorum Gener. non viderit, ea abnuat: Legis in ea Hierarchiam Ecclesiæ & institutum Clericorum, Monachorum & Monialium, & veterum Patrum & Conciliorum statuta.

IV. Idem Caroli M. judicium, eadem doctrina ipsius, cum in alijs scriptis, tum in professione fidei ad Hispaniæ Episcopos: *Apostolica Sedi & antiquis ab initio nascentis & Catholicis traditionibus totâ mentis intentione, totâ cordis alacritate me conjungo.* Rursum in eadem professione religionis suæ: *Hoc ad salutem animæ meæ sufficere credens, quod sacratissima Evangelica veritatis pandit historia, quod Apostolica in suis epistolis confirmat auctoritas, quod eximij sacre Scripturæ tractatores & præcipui Christianæ fidei Doctores ad perpetuam posteris scriptum reli-*
querunt

querunt memoriam. Cum his quoque Doctoribus & sancta Ecclesia Pastoribus veram prædico fidem, quos in præsentì tempore ille nobis dedit luminaria, qui dixit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*; Viden? quantum venerandæ Antiquitati & Sedi Apostolicæ detulerit Carolus M. Hæc si Lutherus & Lutherani ex Caroli præscripto servassent, nunquam hæresis Germaniam lacerasset. Viden, ut præsentès etiam Episcopos, Pastores & Doctores audiat, & sequatur in omnibus Carolus? Illi sanè, qui tum Caroli ævo vixerunt & docuerunt jam ab octingentis annis, tam antiqui sunt Patres & Doctores, quàm à trecentis fuere illi, quos magna illa Nicæna Synodus profitetur sequi se; & cum Carolus usque ad consummationem sæculi futuros scribat, alia certè illi fides fuit, quàm vobis Lutheranis, qui per mille annos à Gregorio M. Ecclesiam defecisse docetis. Revolve nunc vitam istorum Archiepiscoporum, Episcoporum & Sacerdotum, qui cum Carolo vixerunt per Italiam, Galliam, Germaniam, Belgium, Britanniam, Hispaniam, excepto Elipando & Felice Vrgelitano Episcopo. Recole primos illos Episcopos & Doctores gentium, quos Carolus Martellus, & Pipinus, Carolomannus avus, pater, ac patruus inducere in Frisiam, Hassiam & Thuringiam. Recognosce quos Carolus M. debellatæ imposuerit Saxonie: intelliges sanè non alio cultu Religionem Catholicam invexisse in has regiones, quàm Catholici ad hunc diem retinent. Aut omnes Scriptores, diplomata, ac monumenta nos fallunt, aut Nifanius cum suis Novatoribus. Sed quid hæc contendimus, cum tu ultrà etiam mendacia tua porrigas, & scribas: jam per ducentos annos ante Carolum M. à sæculo videlicet V. ad VIII. illam pontificiam Ecclesiam errasse, ut Carolum M. iisdem erroribus cum Episcopis, Sacerdotibus ac Monachis involvas, & Lutherum desertorem ac furiosum apostatam his omnibus sapientiore plebi persuadeas. Nos Apostolum audire malumus ad Hebr. c. 13. *Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.* Inde cum Tertulliano sentimus: *Ego meum Evangelium dico verum, Marcion suum: quis nos determinabit? nisi temporis ratio ei præscribens auctoritatem, quod antiquius reperiatur?*

V. Ut cognoscas quantum Carolus Magnus detulerit Antiquitati, perlege omnes Synodos eo præsentè, aut approbante habitas, per-

volve

volve Capitularium libros, Constitutiones Ecclesiasticas, ac Sacros Canones, & reperies in omnibus, quæ ad disciplinam Cleri, & populi tot legibus præscripta sunt, Carolum M. referre se ad antiquorum Conciliorum & Pontificum Romanorum decreta. Quare ferè in omnibus citantur Concilia, & Pontifices, ex quorum decretis sua desumpserit Carolus; ut antiquæ in omnibus Ecclesiæ sua conformaret. Et Nifanius per summam impudentiam ausus in hæc verba scribere: *Non astringit Carolus Saxones ad humanas constitutiones & traditiones, ad hujus vel illius Pontificis Decreta, sed ad scripturam Canonicam.* Nihil quidem Carolus contra Scripturam docuit, & multas leges ex Scriptura deduxit: Nihil tamen minus innumera antiquorum Conciliorum, & Pontificum decreta, ad Cleri, Monachorum, & populi mores introduxit, præscripsitque auctoritate Episcoporum, quæ legi Christi non adversantur, sed illustrant. Hæc enim potestas ferendi Leges, ut ratio temporum, & vitia hominum, & res ipsa poscebat, semper penes Ecclesiam fuit; haud secus, quàm apud Reges & politicos Principes. Tu multa calumniaris, & in primis elementis adhuc hæres. Multa de Carolo M. scribis, & nunquam legisti Synodos, & Constitutiones Caroli; aut certè fallacissimus mortalium es. Legistine tot Leges, quibus Cleri, & Monachorum vita formatur? Quæ verò scriptura apud vos de Clero, de Monachis & Monialibus, qui hæc vitæ instituta damnatis? Legistine Caroli M. Capitulare pro partibus Saxonie? quod *Ferdinandus* Episcopus noster primùm ex Bibliotheca Vaticana vulgavit, & Conringius etiam vester in lucem dedit Lib. de orig. juris Germ. In eo Lex II. sic habet: *Si quis in Ecclesiam per violentiam intraverit, & in ea per vim & furtum aliquid abstulerit, morte moriatur.* Lex III. sic habet: *si quis sanctum Quadragesimale jejunium pro despectu Christianitatis contempserit, & carnem comederit, morte moriatur.* His adde cæteras leges, cum primis de impijs paganorum ritibus abolendis. Estne quadragesimale jejunium in Libris sacris præscriptum Christianis? quod vos Lutherani sustulistis. Tædet cum hoc insulso Prædicante tempus fallere. Quod noctu somniant apud uxores, manè purum est Evangelium apud plebem.

Tandem aliquid ad rem Nifanius: *Papiste*, inquit, *Antiquitatem & successionem perpetuo in ore habent, eamque unicam & perpetuam constituunt notam, Lutherani verò ad hujus controversiæ decisionem non*

O

possunt

possunt adigi. Quid hic agis Nifani? rursus forum declinas, & convictum te fateris. Quid enim dicis? non possunt adigi. Quare ergo Concilia, & SS. Patres, & Carolus M. appellant ad hanc Ecclesiæ Notam? ut jam planè ostendimus tibi. Non possunt adigi. scio: nolunt, debebas dicere; quia novitas hæresis vestræ Nota est, quæ antiquitati opponitur. Itane desperata hic causa vestra? attamen tu ad verbum Dei etiam rursus appellas, ad illud mantellum imposturarum vestrarum, quod jam toties reteximus, & dissolvimus.

Imò Tertullianum imploras patronum, Lib. de Præscript. *Esti consunxerint*, inquit ille de hæreticis, *quos exhibeant, ab Apostolis in Episcopatum constitutos Apostolici seminis traduces, nihil promovebunt, & rationem dat: quia doctrina eorum cum Apostolica comparata diversitatem & contradictionem pronuntiabit.* Hæc enim illa consanguinitas doctrina, si nimirum in eadem fide conspirantes sint. &c. Hæretici illi primùm appellabant ad Episcopos suos, in quo melior eorum fuit causa quàm vestra: quia nec Lutherus Episcopus fuit, nec ullus Catholicus Episcopus cum Luthero defecit adjutor hæresis vestræ. Ita ubique impingis, nec doctrina vestra conspirat cum Apostolica doctrina. In speciem quidem appellatis ad eam, sicut Calvinistæ, & omnes hæretici faciunt. Sed hic idem dolus redit, quem ex verbo Dei prætexitis. Dicis, vos non teneri ad quæstionem de antiquitate Ecclesiæ vestræ, & tamen hic recurris ad doctrinam Apostolicam ex Tertulliano, quæ vera est antiquitas. Quantum ergo ad Tertullianum: permittit primis illis hæreticis successionem, quod Episcopos haberent à Catholicis ordinatos; ideò provocat ad doctrinam consanguineam & Apostolicam, quam prætere illos posse negat. Sed hæc super re infra de successionem. Scio, prima quinque sæcula vobis in speciem vendicatis. Inde quia per mille annos abrupta est Ecclesia vestra ad Lutherum usque, refugitis ad antiquitates appellare. At Catholici ad antiquitatem continuam, & nunquam interruptam provocant, quam tu in Carolo M. etiam abruptis, ut persuadeas populo nunquam sinceram fidem ante Lutherum importatam esse in Saxoniam, sed à gentilismo ad Papisimum transisse pari superstitionis, & idololatriæ cultu. Quæ hic insania vestra? quæ impostura? haud alia quàm priscorum hæreticorum, de quibus Patres supra relati, quos inter Nazianzen, orat, 2. ad Cledonium; *Si ante triginta annos fides incepit,*

incepit, cum quadringenti fere sint anni, ex quo manifestatus est Christus, certe Evangelium nostrum tanto tempore inane fuit, inanis & fides nostra. Quanto nunc vos Lutherani nobiscum injuriosius agitis, qui per mille annos à Gregorio M. ad Lutherum usque, Evangelium nostrum inane, & fidem Catholicorum toto orbe inanem facitis. Sed nunc de ipsa consanguinitate & consensione doctrinæ cum Apostolica doctrina, ad quam ex Tertulliano provocas, ac deinde de ipsa Apostolica Ecclesia, quam illa sit, ordine agamus.

CAPUT XV.

Nota VI. Recta constitutio et consensio Ecclesiæ Catholicæ.

Consensionem, Ecclesiæ Notam, ex Catholico nomine idem tradit Vincentius Lerinensis, ut supra dictum, & hanc simul regulam præscribit: *Si in ipsa vetustate omnium, vel certe penè omnium Sacerdotum pariter ac Magistrorum definitiones, sententiasque sequamur.* Sed priusquam de Consensione referam, hujus fons, quæ est *Ordinatio & constitutio Ecclesiæ*, præmittenda, quam hoc argumento exponit Tannerus:

Illa est vera Christi Ecclesia, quæ sola est rectè ordinata;
At sola Catholica Ecclesia est rectè ordinata, nulla verò hæreticorum Synagoga: Ergò: &c.

Major apertè asseritur in Scriptura: Ecclesia enim Cant. 6. est *castrorum acies ordinata*, quemadmodum & Carolus M. profitetur in epistola ad Hispaniæ Episcopos: *Vnde, inquit, in Cantico Canticorum dicitur: Terribilis ut castrorum acies ordinata, constipati exercitus ordinantur, & unanimes bellatorum fortitudo, sancta Matris Ecclesiæ aërijs potestatibus, & ignitis malignæ perfidiæ spiculis impenetrabilis est.* Ecclesia Matth. 5.